

TRT DETAYLI ANALİZ

case009_Kılıçdaroğlu, TRT ekranlarından böyle seslendi : “TRT son 7 yılda beni sadece bir.tr

Yayın: | Analiz tarihi: 2026-05-07 19:00

Version 2.0-tr | Konverter 3.0 (2026-03-19) | Ölçüt: RTÜK Kanunu Madde 8

**TOPLAM
PUAN**

2.9/10

Hafif dengesizlik

SİYASİ YELPAZE

Chapel Hill Expert Survey (CHES) 2024'e göre sınıflandırma

Chapel Hill Expert Survey (CHES 2024), 31 ülkeden 609 siyaset bilimcinin katıldığı akademik bir ankettir. Her parti, 0 (aşırı sol) ile 10 (aşırı sağ) arasında bir ölçekte değerlendirilir.

Parti	TİP	HDP	CHP	İYİ	AKP	MHP
CHES	1.50	2.50	3.50	5.50	7.00	8.00
Yelpaze	Sol	Sol	Sol	Merkez	Sağ	Sağ

Her parti, yayın süresi, çerçeveleme, eleştirel sorular ve moderasyon davranışına dayalı olarak -5 (güçlü dezavantajlı) ile +5 (güçlü avantajlı) arasında bir yanlılık puanı alır. Eğilim şu şekilde hesaplanır: \emptyset sol partilerin avantajı - \emptyset sağ partilerin avantajı (CHES 2024'e göre gruplama). Örnek: Sol ortalama +1.0 ve sağ -0.33 alırsa, eğilim $+1.0 - (-0.33) = +1.33$ (sol yanlı).

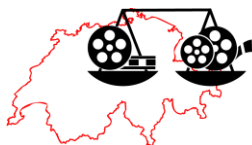
EĞİLİM (S - S)

+2.1

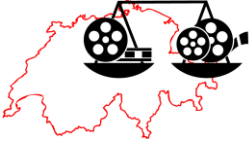
Sol yanlı

Kaynak: Chapel Hill Expert Survey 2024 — chesdata.eu | Jolly et al., Electoral Studies, 2024 | Eşik değerleri: Pew Research Center, 2025

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

SIYASİ MANZARA

VAKA #9 — TRT SEÇİM KONUŞMASI ANALİZİ

> Metodolojik Ön Not: Transkript, TRT yayınında gerçekleştirilen bir muhalefet partisi adayının seçim konuşmasından oluşmaktadır. Bu, TRT'nin kendi editoryal üretimi değil; yasal zorunluluk çerçevesinde (Anayasa Madde 31 / seçim mevzuatı) yayınlanan bir siyasi parti yayınıdır. Analiz bu ayrımı gözetecek; hem konuşmanın içeriğini hem de TRT'nin bu yayını nasıl çerçevelediğini (mevcut veriler dahilinde) inceleyecektir.

ADIM 0 — YAYIN BİLGİSİ VE KONU ÇERÇEVESİ

Program Bilgileri

- Tarih (dosya adından): Belirtilmemiş; içerik bağlamından: 14 Mayıs 2023 öncesi seçim dönemi (muhtemelen Nisan–Mayıs 2023)
- Sunucu/Moderatör: Transkriptte sunucu sesi yok; doğrudan siyasi konuşma formatı
- Konuşmacı: Kimliği transkriptte açıkça belirtilmemiş; ancak "son 7 yılda beni sadece bir kez davet etti" ve "14 Mayıs'ta sadece bana oy vermeyeceksiniz" ifadelerinden muhalefet bloğu adayı olduğu anlaşılmaktadır (bağlam: 2023 Cumhurbaşkanlığı seçimi, Kılıçdaroğlu veya muhalefet koalisyonu adayı)

Segment	Konu	Süre (yaklaşık)	Sınıflandırma
1	Giriş: TRT'nin bağımsızlık kaybı iddiası	~1 dk.	Kurumsal eleştiri
2	Bireysel mağduriyet hikayeleri (İbrahim, Rıdvan ailesi, Emine Şen Yaşar, Hatay depremi, kağıt işçileri vb.)	~3 dk.	Duygusal anlatı / sosyal sorunlar
3	TRT'nin bu hikayeleri göstermediği iddiası	~1 dk.	Medya eleştirisi
4	Seçim çağrısı ve kapanış	~1 dk.	Siyasi mobilizasyon

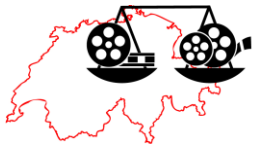
Ana Konu

Muhalefet adayı, TRT'nin iktidar yanlısı yayın politikası nedeniyle toplumsal mağduriyetleri gizlediğini ileri sürerek seçmenleri 14 Mayıs 2023'te muhalefet lehine oy kullanmaya davet etmektedir.

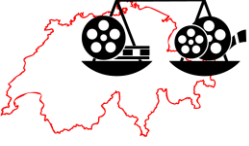
Bağlam (Ana Konu)

Türkiye'de 14 Mayıs 2023 Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili Genel Seçimleri öncesinde muhalefet adaylarına Anayasa Madde 31 ve seçim mevzuatı çerçevesinde TRT'de yayın süresi tanınmıştır. TRT, 2954 sayılı Kanun'la kurulan kamu yayıncısı olup bütçesinin önemli bölümü devlet kaynaklıdır. Muhalefet partileri ve basın özgürlüğü kuruluşları (RSF, CPJ, Freedom House) uzun süredir TRT'nin haber yayınlarında iktidar partisi AKP lehine sistematik dengesizlik bulunduğunu belgelemektedir. Konuşma, bu yapısal eleştiriye bireysel hikayelerle somutlaştırmaktadır.

Dengeli Bir Yayın İçin İlgili Perspektifler (Ana Konu)

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- [A] TRT'nin editoryal bağımsızlığı ve mevcut yayın politikasının yasal çerçeveye uygunluğu
[B] Muhalefet adayının dile getirdiği bireysel mağduriyet hikayelerinin doğruluğu ve bağlamı
[C] Bartın Amasra maden faciasında (41 işçi) devlet denetim mekanizmalarının işleyişi
[D] Deprem (6 Şubat 2023, Hatay/Samandağ) sonrası arama-kurtarma koordinasyonunun yeterliliği
[E] Elektrik faturası ödenemeyen hanelerin sayısı ve enerji yoksulluğu politikaları
[F] KPSS atama sorunu: sınav sonuçlarına rağmen atanamayan öğretmen/kamu görevlisi adaylarının durumu
[G] Gezi Parkı davası sanıklarının hukuki durumu ve yargı bağımsızlığı tartışmaları
[H] Ergenekon davaları: yargılama süreçlerinin meşruiyeti ve mağduriyet iddiaları
[I] Kaz Dağları çevre mücadelesi: maden/enerji projeleri ile yerel halkın hakları
[J] Seçim kampanyası döneminde kamu yayıncısının tarafsızlık yükümlülüğü

Doğrulama: Her perspektif ele alındı mı?

[A] ELE ALINDI

Zaman damgası: 00:00–00:45 — Alıntı: "TRT iktidar partinin yayın organı haline geldi" — Değerlendirme: Konuşmacı tarafından iddia olarak sunulmuş, TRT'nin karşı görüşü bu formatta yer almamaktadır.

[B] KISMI ELE ALINDI

Zaman damgası: 00:45–03:30 — Alıntı: "İbrahim bey bana çocuk esirgeme kurumunda büyüdüm... elektriğim kesik dedi" — Değerlendirme: Bireysel hikayeler aktarılmış ancak bağımsız doğrulama veya karşı perspektif sunulmamıştır.

[C] ELE ALINDI (kısmen)

Zaman damgası: ~01:15 — Alıntı: "hayatını kaybeden 41 maden işçisinin hikayelerini haber yaptı mı" — Değerlendirme: Facia zikredilmiş, ancak devletin aldığı önlemler veya yargı süreci tartışılmamıştır.

[D] ELE ALINDI (kısmen)

Zaman damgası: ~02:00 — Alıntı: "içeride annem abim ve babam var... girecek ekipman yok" — Değerlendirme: Deprem mağduriyeti aktarılmış, koordinasyon başarısızlıklarının sistematik analizi yapılmamıştır.

[E] ELE ALINDI

Zaman damgası: ~00:50 — Alıntı: "faturalarını ödeyemedikleri için karanlığa mahkum edilen milyonlarca vatandaşıımız" — Değerlendirme: İddia edilmiş, istatistiksel kaynak sunulmamıştır.

[F] ELE ALINDI

Zaman damgası: ~03:00 — Alıntı: "KPSS'de derece yapmasına rağmen atanamayan Salih Can" — Değerlendirme: Bireysel örnek verilmiş, sistemik boyut tartışılmamıştır.

[G] ELE ALINDI

Zaman damgası: ~03:15 — Alıntı: "Gezi Parkı davasında haksız yere hapis yatan şehir plancısı Tayfun Kahraman" — Değerlendirme: "Haksız yere" nitelendirmesi tartışmalı; mahkeme kararına atıf yapılmamıştır.

[H] ELE ALINDI

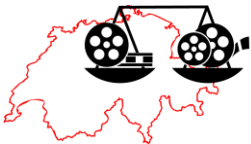
Zaman damgası: ~02:45 — Alıntı: "Ergenekon kumpasıyla canına kastedilen" — Değerlendirme: "Kumpas" nitelendirmesi siyasi açıdan tartışmalı; yargı sürecinin tüm boyutları aktarılmamıştır.

[I] ELE ALINDI

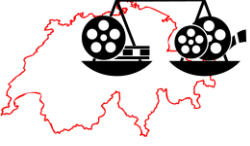
Zaman damgası: ~03:05 — Alıntı: "73 yaşında kaz dağlarını savunan Hanife hanımı" — Değerlendirme: Çevre savunuculuğu olumlu çerçevelenmiş, karşı argümanlar yer almamıştır.

[J] ATLANILDI

Zaman damgası: — — Alıntı: — — Değerlendirme: Konuşmacı TRT'nin tarafsızlık yükümlülüğünü eleştirmekte ancak kendi konuşmasının da bu yükümlülük çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğini tartışmamaktadır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

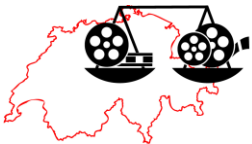
Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Tamlık Puanı: 4/10

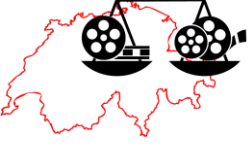
Gereğe: Konuşma yapısal olarak tek taraflı bir siyasi kampanya metnidir; bu nedenle "denge" beklentisi sınırlıdır. Bununla birlikte, dile getirilen iddiaların hiçbirinde kaynak, istatistik veya bağımsız doğrulama sunulmamıştır. Karşı perspektifler sistematik biçimde dışlanmıştır.

Eksik Sesler

- TRT Genel Müdürlüğü / RTÜK: Yayın politikasına ilişkin kurumsal yanıt verilebilirdi
- Bartın Amasra maden faciası soruşturma savcısı: Hukuki süreç hakkında bilgi sunabilirdi
- AFAD / AKUT yetkilileri: Deprem koordinasyonuna ilişkin teknik değerlendirme yapabilirdi
- Enerji Bakanlığı / EPDK: Elektrik kesintisi istatistikleri ve politika gerekçesi aktarılabilirdi
- Gezi davası savcılığı / mahkeme: Yargı sürecinin resmi gerekçesi sunulabilirdi
- Bağımsız ekonomistler: "Milyonlarca vatandaş" iddiasının istatistiksel temeli değerlendirilebilirdi
- Kaz Dağları projesi yatırımcıları / Çevre Bakanlığı: Çevre-kalkınma dengesi tartışılabilirdi
- ÖSYM / MEB: KPSS atama sorununa ilişkin kurumsal açıklama yapılabilirdi

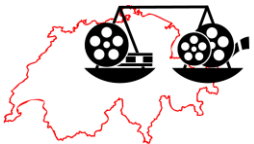

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

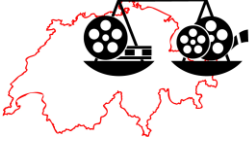

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

ADIM 1 — 15 KRİTERİN DETAYLI ANALİZİ

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

1. Çerçeveleme

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 3/10

> Metodolojik Not: Puan, konuşmacının çerçevelemesini değerlendirmektedir. TRT'nin bu yayını nasıl çerçevelediğine dair transkriptte veri bulunmamaktadır (giriş/çıkış sunucu metni yok). Düşük puan, konuşmanın içeriğindeki tek taraflı çerçevelemeyi yansıtmaktadır.

Bulgu 1:

Zaman damgası: 00:00–00:45

Alıntı: "TRT iktidar partinin yayın organı haline geldi... TRT her gün kendi ilkelerine ve mevzuatına aykırı yayın politikası ile suç işliyor"

Teknik: Kesin hüküm çerçevelemesi (definitive verdict framing) — iddia, kanıtlanmış olguymuş gibi sunulmaktadır.

Neden sorunlu: "Suç işliyor" ifadesi hukuki bir nitelendirme değil; ancak herhangi bir RTÜK kararına, mahkeme hükmüne veya bağımsız denetime atıf yapılmamaktadır. İzleyici, iddiayı kanıtlanmış gerçek olarak algılayabilir.

Bulgu 2:

Zaman damgası: 03:30–04:00

Alıntı: "Bu çürük düzeni sizler değiştireceksiniz"

Teknik: Sistem çöküşü çerçevelemesi (system collapse framing) — mevcut düzenin bütünüyle meşruiyetsiz olduğu ima edilmektedir.

Neden sorunlu: "Çürük düzen" nitelendirmesi, belirli politika eleştirilerini aşan, tüm kurumsal yapıyı kapsayan bir yargıdır; bu genelleme kanıtlanabilir olgularla desteklenmemektedir.

Bulgu 3:

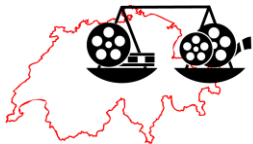
Zaman damgası: 00:45–03:30

Alıntı: "bugün onların sesi olacağım"

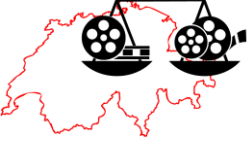
Teknik: Kurtarıcı çerçeveleme (savior framing) — konuşmacı kendini susturulmuş kitlelerin tek temsilcisi olarak konumlandırmaktadır.

Neden sorunlu: Bu çerçeve, muhalefet içindeki diğer sesleri ve alternatif çözüm önerilerini görünmez kılmaktadır.

Özet: Konuşma boyunca tek taraflı kesin hüküm çerçevelemesi hakimdir; iddialar kanıtlanmış olgular olarak sunulmakta, karşı perspektiflere yer verilmemektedir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

2. Sözcük Seçimi

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 3/10

Bulgu 1:

Zaman damgası: 00:20

Alıntı: "suç işliyor"

Teknik: Hukuki yük taşıyan dil — "suç" kelimesi cezai sorumluluk çağrışımı taşımaktadır.

Neden sorunlu: Nötr alternatif: "mevzuata aykırı yayın yapıyor" veya "tarafsızlık ilkesini ihlal ediyor". "Suç" ifadesi, RTÜK veya mahkeme kararı olmaksızın kullanıldığında hukuki açıdan yanlıcıdır.

Bulgu 2:

Zaman damgası: 00:25

Alıntı: "iktidarın güdümünde"

Teknik: Kontrol/kuklacı metaforu — bağımsız kurumsal karar alma kapasitesini tamamen reddeden bir çağrışım.

Neden sorunlu: Nötr alternatif: "iktidar yanlısı yayın eğilimi taşıyor". "Güdüm" kelimesi, doğrudan talimat ilişkisini kanıtlamaksızın ima etmektedir.

Bulgu 3:

Zaman damgası: 02:45

Alıntı: "Ergenekon kumpasıyla canına kastedilen"

Teknik: Siyasi yüklü terminoloji — "kumpas" kelimesi, yargı sürecinin meşruiyetsizliğini önceden kabul eden bir çerçeve kurmaktadır.

Neden sorunlu: Nötr alternatif: "Ergenekon davası kapsamında yargılanan". "Kumpas" nitelendirmesi, Türkiye'de siyasi açıdan derin biçimde tartışmalı olup farklı siyasi gruplar tarafından zıt anlamlarda kullanılmaktadır.

Bulgu 4:

Zaman damgası: 03:50

Alıntı: "Bu çürük düzeni"

Teknik: Ahlaki kirlilik metaforu — "çürük" kelimesi, ıslah edilemez bozulma çağrışımı taşımaktadır.

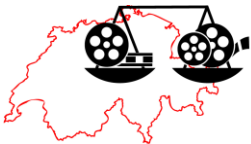
Neden sorunlu: Nötr alternatif: "mevcut sistemi" veya "bu sorunlu yapıyı". Apokaliptik dil, rasyonel politika tartışmasını duygusal mobilizasyona dönüştürmektedir.

Bulgu 5:

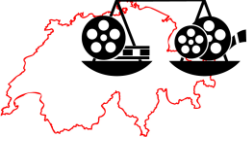
Zaman damgası: 04:05

Alıntı: "birleşebilirsek kazanacağız"

Teknik: Koşullu zafer söylemi — seçim sonucunu birlik/ayrılık ikiliğine indirgemektedir.

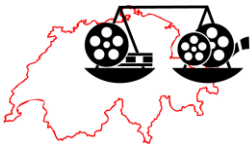
Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

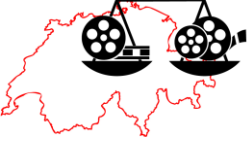
Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Neden sorunlu: Nötr alternatif: "güçlü bir seçim kampanyası yürütürsek". Bu dil, seçim sürecini siyasi rekabetten çıkarıp varoluşsal bir mücadeleye dönüştürmektedir.

Özet: Konuşma boyunca hukuki yük taşıyan, ahlaki kirlilik çağrışımlı ve siyasi açıdan tartışmalı terminoloji yoğun biçimde kullanılmakta; nötr alternatifler tercih edilmemektedir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

3. Uzman Seçimi

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 3/10

> Not: Transkriptte akademisyen, uzman veya bağımsız kaynak bulunmamaktadır. Tüm "kaynaklar" konuşmacının bizzat ziyaret ettiğini aktardığı bireylerdir. Bu, uzman çeşitliliği açısından ciddi bir eksikliklerdir.

Konuk 1: İbrahim (Simit satıcısı, Ankara)

Zaman damgası: ~00:50 — İfade: "çocuk esirgeme kurumunda büyüdüm... elektriğim kesik" — Sınıflandırma: Bireysel mağduriyet tanığı

Eksik karşı ses: Enerji yoksulluğu alanında bağımsız araştırmacı; EPDK istatistikleri

Derinlemesine Kaynak Doğrulama:

(a) FİNANSMAN: Bireysel vatandaş; finansman ilişkisi yok. Çıkar çatışması: Konuşmacının seçim kampanyasına araçsal katkı sağlamaktadır.

(b) GÖREV ALANI: Kişisel deneyim tanıklığı; sistematik değerlendirmeyle uyumlu değil.

(c) GÜVENİLİRLİK MATRİSİ:

- Çıkar çatışması: DOLAYLI (kampanya anlatısına hizmet ediyor)
- Pozisyondan kişisel risk: HAYIR
- Değerlendirmeden fayda: HAYIR
- Sonuç: ORTA (bireysel deneyim gerçek olabilir; ancak temsil gücü belirsiz)

(d) Bireysel hikaye, istatistiksel bağlam sunulmaksızın "milyonlarca vatandaş" genellemesine zemin hazırlamak için kullanılmaktadır; bu yapısal olarak yanıltıcıdır.

Konuk 2: Rıdvan'ın ailesi / oğlu Emrullah (Bartın Amasra maden faciası)

Zaman damgası: ~01:15 — İfade: "oğlu Emrullah'ın keder dolu gözleri bıçak gibi kalbime saplandı" — Sınıflandırma: Mağdur ailesi

Eksik karşı ses: Maden güvenliği uzmanı; TTK (Türkiye Taşkömürü Kurumu) teknik raporu; bağımsız iş güvenliği araştırmacısı

Derinlemesine Kaynak Doğrulama:

(a) FİNANSMAN: Mağdur ailesi; finansman ilişkisi yok.

(b) GÖREV ALANI: Kişisel kayıp tanıklığı; teknik güvenlik analizi değil.

(c) GÜVENİLİRLİK MATRİSİ:

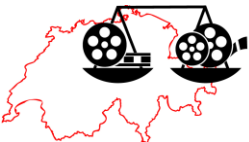
- Çıkar çatışması: HAYIR
- Pozisyondan kişisel risk: HAYIR
- Değerlendirmeden fayda: HAYIR
- Sonuç: YÜKSEK (kişisel deneyim açısından); DÜŞÜK (politika analizi açısından)

(d) Duygusal tanıklık, "tedbirsizlik ve denetimsizlik" iddiasını kanıtlamak için kullanılmaktadır; ancak bu iddia teknik soruşturma gerektirmektedir.

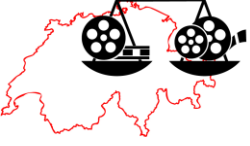
Konuk 3: Emine Şen Yaşar (Şanlıurfa, aile cinayeti mağduru)

Zaman damgası: ~01:45 — İfade: "iktidar parti adayının kardeş ve akrabaları tarafından eşi ve iki evladı öldürülen" — Sınıflandırma: Adalet arayan mağdur

Eksik karşı ses: Dava savcısı; bağımsız hukuk gözlemcisi; kadına yönelik şiddet araştırmacısı

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Derinlemesine Kaynak Doğrulama:

(a) FİNANSMAN: Bireysel mağdur.

(b) GÖREV ALANI: Kişisel adalet talebi; yargı sürecinin bağımsız değerlendirmesi değil.

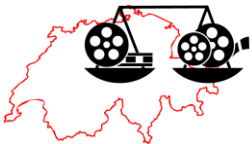
(c) GÜVENİLİRLİK MATRİSİ:

- Çıkar çatışması: HAYIR
- Pozisyondan kişisel risk: EVET (uzun süreli nöbet)
- Değerlendirmeden fayda: HAYIR
- Sonuç: YÜKSEK (kişisel deneyim); ancak "İktidar parti adayının akrabaları" bağlantısı bağımsız doğrulama gerektirmektedir.

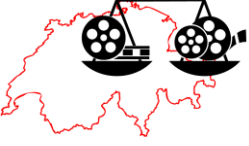
(d) Bireysel trajedi, iktidar partisini doğrudan suçlamak için araçsallaştırılmaktadır; bu bağlantı kanıtlanmadan kurulmaktadır.

Eksik uzman grupları:

- Bağımsız medya araştırmacısı (TRT yayın analizi için)
- İş güvenliği/maden mühendisi (Bartın faciası için)
- Bağımsız hukukçu (Gezi/Ergenekon davaları için)

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

4. Dışlama

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 3/10

İhmal 1:

Bağlam: Bartın Amasra maden faciasında açılan davalar, tutuklanan yetkililer ve tazminat süreçleri — İlgili: ~01:15 — Etkisi: İzleyici, devletin hiçbir hesap vermediği izlenimini edinmektedir; oysa dava süreci devam etmekteydi.

İhmal 2:

Bağlam: 6 Şubat 2023 depremi sonrası AFAD koordinasyonu, uluslararası yardım kabul süreci ve arama-kurtarma istatistikleri — İlgili: ~02:00 — Etkisi: Tek bir bireysel feryat, tüm koordinasyon başarısızlığının kanıtı olarak sunulmaktadır.

İhmal 3:

Bağlam: Gezi Parkı davası: AİHM kararı (Kavala - Türkiye, 2019), Türkiye'nin bu karara uyum süreci — İlgili: ~03:15 — Etkisi: "Haksız yere" nitelendirmesi, uluslararası hukuki bağlamla desteklenmemektedir.

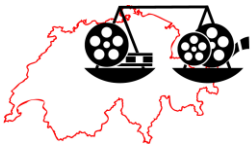
İhmal 4:

Bağlam: Ergenekon davaları: Anayasa Mahkemesi'nin bireysel başvuru kararları, tahliyeler — İlgili: ~02:45 — Etkisi: "Kumpas" nitelendirmesi, yargı sürecinin karmaşıklığını gizlemektedir.

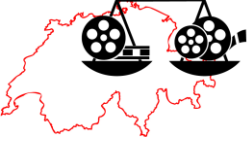
İhmal 5:

Bağlam: TRT'nin muhalefet partilerine tanıdığı yayın süreleri ve seçim döneminde yasal zorunluluklar — İlgili: 00:00–00:45 — Etkisi: TRT'nin bu konuşmayı yayınlaması, "tamamen iktidar yayın organı" iddiasıyla çelişmektedir; bu çelişki ele alınmamaktadır.

Özet: Konuşma, dile getirilen her iddia için bağlamsal bilgiyi sistematik biçimde dışlamakta; bu durum izleyicinin meseleleri tek boyutlu algılamasına yol açmaktadır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

5. Moderatör Davranışı

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: N/A (Uygulanamaz)

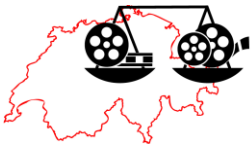
Metodolojik ilke (v1.0): Tetikleyici olayı belgeleyin.

> Metodolojik Not: Transkriptte sunucu/moderatör sesi bulunmamaktadır. Bu segment, TRT'nin bu yayını nasıl çerçevelediğine (giriş/çıkış sunucu metni, grafik, alt yazı) ilişkin veri eksikliği nedeniyle değerlendirilemez. Sunucu davranışı analizi için TRT'nin bu konuşmayı çevreleyen yayın materyaline erişim gerekmektedir.

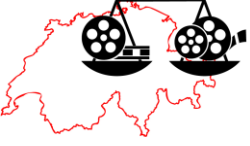
Gözlem:

TRT'nin bu yayını herhangi bir editoryal çerçeveleme olmaksızın mı, yoksa "siyasi parti yayını" uyarısıyla mı sunduğu bilinmemektedir. Bu ayırım, 6112 sayılı Kanun Madde 8 kapsamında önem taşımaktadır.

Özet: Sunucu davranışı değerlendirilemez; transkript yalnızca konuşmacı sesini içermektedir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

6. Süre Dağılımı

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

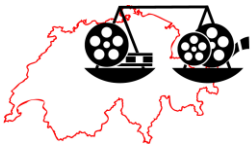
Genel Puan: N/A (Bağlam gereği)

> Metodolojik Not: Bu, tek bir adayın seçim konuşmasıdır. Süre tahsisi analizi, TRT'nin farklı adaylara/partilere tanıdığı toplam süreyi karşılaştırmayı gerektirmektedir; bu veri transkriptte mevcut değildir.

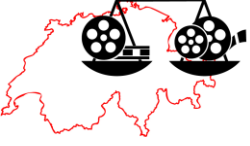
Konuşma içi süre dağılımı (yaklaşık):

- Kurumsal eleştiri (TRT/iktidar): ~1.5 dk. (~25%)
- Bireysel mağduriyet hikayeleri: ~2.5 dk. (~42%)
- Seçim çağırısı/mobilizasyon: ~1 dk. (~17%)
- Medya eleştirisi: ~1 dk. (~17%)

Özet: Konuşma içinde sosyal mağduriyet anlatısı baskın olup politika önerileri neredeyse hiç yer almamaktadır; bu, duygusal mobilizasyon stratejisiyle uyumludur.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

7. Soru Asimetrisi

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

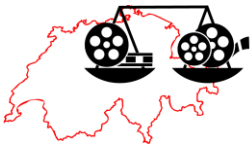
9

10

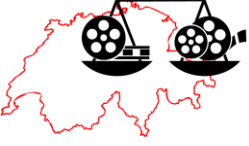
Genel Puan: N/A

> Metodolojik Not: Konuşma, soru-cevap formatında değildir; tek yönlü bir siyasi konuşmadır. Soru asimetrisi analizi uygulanamaz.

Özet: Soru asimetrisi analizi için uygun format bulunmamaktadır; konuşma monolog yapısındadır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

8. Suç Ortaklığı

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 3/10

Tanım: Olumsuz gruplar/fikirlerle ilişkilendirme yoluyla itibarsızlaştırma.

İlişkilendirme 1:

Zaman damgası: ~01:45

Alıntı: "İktidar parti adayının kardeşi ve akrabaları tarafından eşi ve iki evladı öldürülen"

Teknik: Bireysel suç eylemini iktidar partisiyle ilişkilendirme — "İktidar parti adayının akrabaları" ifadesi, partiyi cinayetle dolaylı olarak ilişkilendirmektedir.

KAYNAK DOĞRULAMA:

- Bu kişi doğrulanabilir birincil kaynaklarla mı çalışıyor? HAYIR (mahkeme kararı, dava numarası veya haber kaynağı sunulmamıştır)
- Temel iddiaları çürütülebilir mi? EVET (bağımsız doğrulama gerektirir)

RİSK MATRİSİ:

- Bu kişi pozisyonu nedeniyle ne kaybetti? Uzun süreli nöbet, sosyal maliyet
- Ne kazanıyor? Adalet talebi
- Net: Risk > Kazanç = bireysel deneyim güvenilir; ancak parti bağlantısı iddiası ayrı doğrulama gerektirir

TONALITE: Duygusal; belirsizlikler kabul edilmemektedir

SONUÇ KATEGORİSİ: B — Kısmen kanıta dayalı (bireysel trajedi gerçek olabilir), kısmen spekülasyon (parti bağlantısı kanıtlanmamış)

İlişkilendirme 2:

Zaman damgası: ~02:45

Alıntı: "Ergenekon kumpasıyla canına kastedilen"

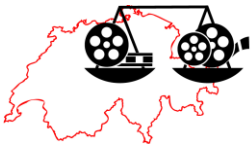
Teknik: Yargı sürecini "kumpas" olarak nitelendirerek tüm Ergenekon davalarını meşruiyetsiz ilan etme.

KAYNAK DOĞRULAMA:

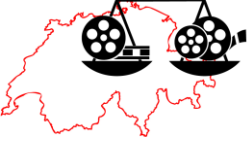
- Birincil kaynak: HAYIR (Anayasa Mahkemesi kararları, AİHM kararları zikredilmemiştir)
- Çürütülebilir mi? EVET (bazı sanıklar tahliye edilmiş, bazı mahkumiyetler bozulmuştur; ancak tüm dava "kumpas" değildir)

SONUÇ KATEGORİSİ: B — Sınır vakası

Özet: İki önemli ilişkilendirme tekniği tespit edilmiştir; her ikisi de bireysel gerçeklikleri siyasi suçlamaya dönüştürmek için araçsallaştırılmaktadır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

9. Sayı Manipülasyonu

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 3/10

Bulgu 1:

Zaman damgası: ~00:50

Sayı: "milyonlarca vatandaşımız" (elektriği kesilen)

Eksik bağlam: EPDK verileri, elektrik kesintisi istatistikleri, hangi dönem, hangi bölge

Etkisi: "Milyonlarca" ifadesi doğrulanamaz; gerçek rakam daha az veya daha fazla olabilir; kaynak sunulmamaktadır.

Bulgu 2:

Zaman damgası: ~01:15

Sayı: "41 maden işçisi"

Eksik bağlam: Bu rakam doğrulanabilir (Bartın Amasra, 14 Ekim 2022, resmi kayıp sayısı 41); ancak "hesap verilmedi" iddiası için yargı sürecinin durumu belirtilmemiştir.

Etkisi: Doğru rakam, yanlış bağlamda kullanılmaktadır.

Bulgu 3:

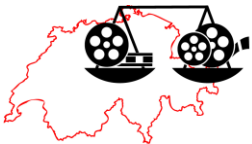
Zaman damgası: ~04:00

Sayı: "85 milyon aday"

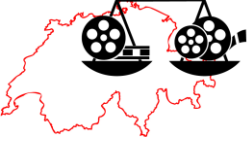
Eksik bağlam: Retorik bir ifade; istatistiksel anlam taşımamaktadır.

Etkisi: Tüm nüfusu muhalefet adayının seçmenine dönüştüren kapsayıcı bir iddia; siyasi açıdan yanıltıcıdır.

Özet: Konuşmada sayısal veriler ya kaynak sunulmaksızın kullanılmakta ya da retorik amaçla abartılmaktadır; bu durum 2954 sayılı Kanun Madde 5'in "gerçeklere dayanma" ilkesiyle çelişmektedir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

10. Zamanlama

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

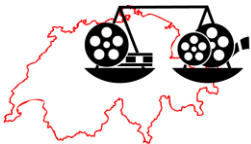
Genel Puan: N/A (Bağlam gereği)

> Metodolojik Not: Yayın zamanı transkriptte belirtilmemiştir. Seçim öncesi dönemde (14 Mayıs 2023 öncesi) yayınlandığı anlaşılmaktadır. Seçim kampanyası yayınlarının zamanlaması, YSK mevzuatı çerçevesinde düzenlenmektedir; bu nedenle zamanlama manipülasyonu analizi TRT'nin editoryal kararından ziyade yasal çerçeveye tabidir.

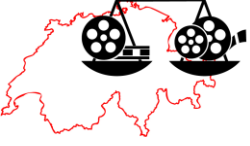
Gözlem:

Seçim öncesi dönemde yayınlanan bu konuşmanın, seçmenlerin karar sürecini doğrudan etkileme potansiyeli yüksektir. Ancak bu, seçim kampanyası yayınlarının doğasında bulunan bir özelliktir.

Özet: Zamanlama analizi için yeterli veri bulunmamaktadır; seçim kampanyası bağlamı göz önünde bulundurulduğunda zamanlama manipülasyonu iddiası güçtür.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

11. Görsel Seçimi

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

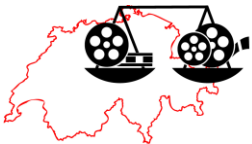
9

10

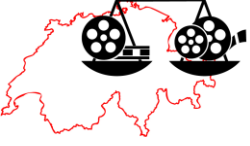
Genel Puan: N/A

> Metodolojik Not: Transkript yalnızca metin içermektedir; görsel/grafik bilgisi mevcut değildir. Görsel dil analizi yapılamamaktadır.

Özet: Görsel analiz için transkript yetersizdir; bu kriter değerlendirilemez.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

12. Kaynak Seçimi

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 2/10

Kaynak 1: Bireysel tanıklıklar (İbrahim, Emrullah, Emine Şen Yaşar, Hatay'daki genç, Baver Bey, Sabriye Hanım, Meliha Hanım, Hanife Hanım, Salih Can)

Zaman damgası: 00:45–03:30 — İfade: Çok sayıda bireysel anlatı

(a) Finansman ve yönetim: Bireysel vatandaşlar; finansman ilişkisi yok

(b) Yapısal çıkar çatışması: Konuşmacının seçim kampanyasına araçsal katkı; ancak bireysel deneyimler gerçek olabilir

(c) Karşı kaynak eksik mi? EVET — Hiçbir resmi kurum, bağımsız araştırmacı veya karşı görüş sunulmamıştır

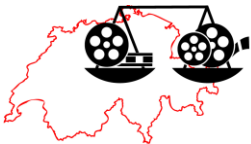
DEVLET KURUMLARI: Hiç atıfta bulunulmamıştır (eleştiri konusu olarak zikredilmektedir)

STK'LAR / Savunuculuk kuruluşları: Hiç atıfta bulunulmamıştır

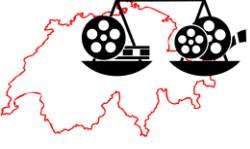
BAĞIMSIZ UZMANLAR: Hiç atıfta bulunulmamıştır

> Kritik Gözlem: Konuşmanın tüm kaynak tabanı, konuşmacının bizzat ziyaret ettiğini aktardığı bireylerden oluşmaktadır. Bu, doğrulama zinciri açısından son derece zayıf bir yapıdır: izleyici, hikayelerin gerçekliğini bağımsız olarak teyit edememektedir.

Özet: Konuşma, bağımsız kaynak, istatistik veya uzman görüşü içermemektedir; tüm iddialar doğrulanamaz bireysel anlatılara dayanmaktadır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

13. Seçici Öfke

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 3/10

Metodolojik ilke: Tetikleyici olayı belgeleyin.

Bulgu 1:

Zaman damgası: ~01:15

Tetikleyici olay: Bartın Amasra maden faciası (41 ölü)

Alıntı: "tedbirsizliği denetimsizliği hesap verilmeyen aileleri... anlattı mı anlatmadı"

Karşılaştırma: Konuşmada, muhalefet belediyelerinin yönetimindeki iş kazaları veya altyapı sorunları zikredilmemektedir.

Asimetri: İktidar dönemindeki tüm olumsuz olaylar sistematik biçimde listelenirken muhalefet yönetimindeki sorunlar tamamen göz ardı edilmektedir. Bu, seçici öfkenin klasik göstergesidir.

Bulgu 2:

Zaman damgası: ~02:00

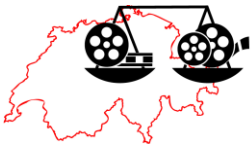
Tetikleyici olay: 6 Şubat 2023 depremi koordinasyon sorunları

Alıntı: "girecek ekipman yok diye bize feryat eden gencimizi TRT'nin ekranında gördünüz mü"

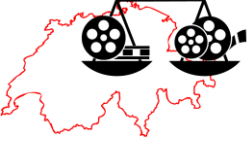
Karşılaştırma: Depremin büyüklüğü, uluslararası yardım koordinasyonu veya başarılı kurtarma operasyonları zikredilmemektedir.

Asimetri: Tek bir bireysel feryat, tüm afet yönetiminin başarısızlığının kanıtı olarak sunulmaktadır.

Özet: Konuşma boyunca seçici öfke sistematik biçimde uygulanmaktadır; yalnızca iktidar dönemine atfedilen olumsuz olaylar ele alınmakta, muhalefet yönetimindeki sorunlar veya başarılar hiç zikredilmemektedir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

14. Sahte Denge

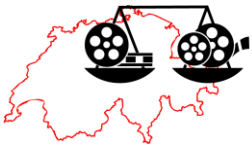
0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

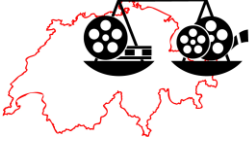
Genel Puan: N/A

> Metodolojik Not: Konuşma, denge iddiasında bulunmamaktadır; açıkça tek taraflı bir siyasi kampanya metnidir. Sahte denge tekniği, denge görüntüsü verirken aslında tek taraflı olmayı tanımlar; bu konuşmada böyle bir iddia mevcut değildir.

Özet: Sahte denge tekniği tespit edilmedi; konuşma açıkça tek taraflı bir siyasi yayındır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

15. Gündem Belirleme

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 3/10

Bulgu 1:

Belirlenen gündem ögesi: TRT'nin iktidar yanlısı yayın politikası

Zaman damgası: 00:00–00:45

Kanıt: "TRT iktidar partinin yayın organı haline geldi"

Alternatif gündem: TRT'nin seçim döneminde muhalefete tanıdığı yayın süreleri; RTÜK'ün bağımsız denetim işlevi; kamu yayıncılığı reformu önerileri

Bulgu 2:

Belirlenen gündem ögesi: Bireysel mağduriyetler üzerinden iktidar eleştirisi

Zaman damgası: 00:45–03:30

Kanıt: Sekiz bireysel hikaye, sistematik politika eleştirisi yerine duygusal anlatı olarak sunulmaktadır.

Alternatif gündem: Her bir sorun alanında (enerji yoksulluğu, maden güvenliği, deprem yönetimi) somut politika önerileri; muhalefet iktidarında ne yapılacağıın açıklanması

Bulgu 3:

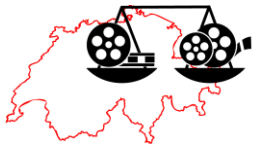
Belirlenen gündem ögesi: Seçim mobilizasyonu ("14 Mayıs'ta oy verin")

Zaman damgası: 03:30–04:10

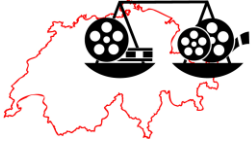
Kanıt: "14 Mayıs'ta sadece bana oy vermeyeceksiniz"

Alternatif gündem: Seçim sistemi, oy güvenliği, demokratik katılım mekanizmaları

Özet: Konuşma, politika tartışması yerine duygusal mobilizasyonu gündem olarak belirlemekte; somut program önerileri neredeyse tamamen dışlanmaktadır.

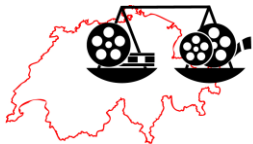
Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

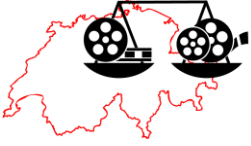
ADIM 2 — GENEL DEĞERLENDİRME

Bireysel Puan Özeti

No	Kriter	Puan	Temel Bulgu (1 cümle)
1	Çerçeveleme	3	Kesin hüküm çerçevelemesi; iddialar kanıtlanmış olgular olarak sunulmaktadır.
2	Kelime Seçimi	3	"Suç işliyor", "güdüm", "kumpas", "çürük düzen" gibi yüklü terminoloji yoğun biçimde kullanılmaktadır.
3	Uzman Seçimi	3	Tüm "kaynaklar" doğrulanamaz bireysel tanıklıklara dayanmakta; bağımsız uzman bulunmamaktadır.
4	İhmal	3	Her iddia için bağlamsal bilgi sistematik biçimde dışlanmaktadır.
5	Sunucu Davranışı	N/A	Transkriptte sunucu sesi bulunmamaktadır.
6	Süre Tahsisi	N/A	Karşılaştırmalı süre verisi mevcut değildir.
7	Soru Asimetrisi	N/A	Monolog format; soru-cevap yok.
8	İlişkilendirme	3	Bireysel suç eylemleri ve tartışmalı yargı süreçleri iktidar partisiyle ilişkilendirilmektedir.
9	Sayısal Manipülasyon	3	"Milyonlarca" ve "85 milyon" gibi doğrulanamaz rakamlar kullanılmaktadır.
10	Zamanlama	N/A	Yayın zamanı verisi yetersiz.
11	Görsel Dil	N/A	Transkript görsel bilgi içermemektedir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

12	Kaynak Seçimi	2	Bağımsız kaynak, istatistik veya uzman görüşü tamamen yoktur.
13	Seçici Öfke	3	Yalnızca iktidar dönemine atfedilen olumsuz olaylar ele alınmaktadır.
14	Sahte Denge	N/A	Denge iddiası bulunmamaktadır.
15	Gündem Belirleme	3	Politika tartışması yerine duygusal mobilizasyon gündem olarak belirlenmiştir.

> Puanlama Notu: N/A olarak işaretlenen kriterler (5, 6, 7, 10, 11, 14) format veya veri yetersizliği nedeniyle değerlendirilememiştir. Genel puan, değerlendirilebilen 9 kriter üzerinden hesaplanmıştır.

Sonuçlar

- GENEL PUAN (Değerlendirilebilen 9 Kriterin Ortalaması): 2.9 / 10
- TAMLIK PUANI: 4.0 / 10
- BİLEŞİK PUAN: 3.2 / 10 (%70 × 2.9 + %30 × 4.0)

> Önemli Yorum Notu: Bu puanlar, konuşmanın içeriğindeki tek taraflılığı yansıtmaktadır. Ancak bu, bir siyasi kampanya konuşmasıdır; "denge" beklentisi bir haber programından farklıdır. Asıl analitik soru şudur: TRT bu yayını nasıl çerçeveledi ve muhalefete tanınan süre iktidar partisiyle karşılaştırıldığında nasıldır? Bu soruların yanıtı mevcut transkriptte bulunmamaktadır.

Baskın Teknikler

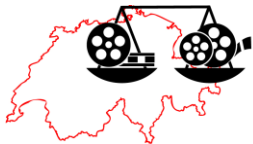
1. Doğrulanamaz Bireysel Anlatı (Puan 2): Konuşmanın tüm kanıt tabanı, bağımsız doğrulaması yapılamayan bireysel hikayelerden oluşmaktadır. Bu teknik, duygusal ikna gücünü maksimize ederken rasyonel sorgulama olasılığını minimize etmektedir.
2. Kesin Hüküm Çerçevelemesi (Puan 3): "Suç işliyor", "iktidarın güdümünde", "kumpas" gibi ifadeler, tartışmalı iddiaları kanıtlanmış olgular olarak sunmaktadır. Bu teknik, izleyicinin eleştirel değerlendirme yapmasını engellemektedir.
3. Seçici Öfke (Puan 3): Yalnızca iktidar dönemine atfedilen olumsuz olaylar sistematik biçimde listelenmekte; muhalefet yönetimindeki sorunlar veya iktidar dönemindeki başarılar tamamen göz ardı edilmektedir. Bu asimetri, nesnel bir değerlendirme izlenimi vermeksizin tek taraflı bir tablo oluşturmaktadır.

Manipülasyon Düzeyi Sınıflandırması

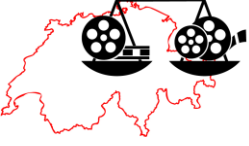
> Sınıflandırma Notu: Bu ölçek, haber programları için tasarlanmıştır. Seçim kampanyası konuşmaları için "manipülasyon" kavramı farklı değerlendirilmelidir; siyasi konuşmaların tek taraflı olması doğası gereği beklenen bir durumdur.

- Dengeli yayın (0-2)
- Hafif eğilim (3-4)
- Belirgin taraflılık (5-6) (Haber programı standardıyla değerlendirildiğinde)
- Sistemik dengesizlik (7-8)
- Aşırı dengesizlik (9-10)

Gereğe: Konuşma, açıkça tek taraflı bir siyasi kampanya metnidir; bu nedenle haber programı standartlarıyla değerlendirilmesi metodolojik açıdan sorunludur. Bununla birlikte, 6112 sayılı Kanun Madde 8'in "toplumun doğru

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

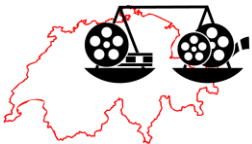

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

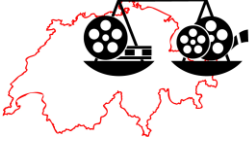
bilgilendirilmesi" ilkesi ve 2954 sayılı TRT Kanunu Madde 5'in "haberler gerçeklere dayanmalı" hükmü çerçevesinde değerlendirildiğinde, konuşmada yer alan doğrulanamaz iddialar ve kaynak yokluğu dikkat çekicidir. Anayasa Madde 31 kapsamında muhalefete tanınan yayın hakkı meşrudur; ancak bu hakkın kullanımında dile getirilen iddiaların doğrulanabilirliği ayrı bir sorudur. Asıl düzenleyici mesele, TRT'nin bu yayını nasıl çerçevelediği ve farklı siyasi aktörlere tanınan sürelerin dengeli olup olmadığıdır.

SONUÇ

Analiz edilen transkript, 14 Mayıs 2023 seçimleri öncesinde TRT'de yayınlanan bir muhalefet adayı seçim konuşmasıdır. Konuşma, Anayasa Madde 31 kapsamında yasal bir hakkın kullanımını ve bu yönüyle TRT'nin editöryal kararından değil, seçim mevzuatından kaynaklanmaktadır. Konuşmanın içeriği açısından değerlendirildiğinde, dile getirilen iddiaların hiçbirinde bağımsız kaynak, istatistik veya uzman görüşü sunulmamakta; tüm kanıt tabanı doğrulanamaz bireysel anlatılara dayanmaktadır. Bu durum, 2954 sayılı TRT Kanunu Madde 5'in "haberler gerçeklere dayanmalı" ilkesiyle çelişmektedir; ancak bu hükmün siyasi kampanya konuşmalarına uygulanabilirliği tartışmalıdır. Asıl düzenleyici soru, TRT'nin bu konuşmayı nasıl çerçevelediği (giriş/çıkış sunucu metni, "siyasi parti yayını" uyarısı) ve farklı siyasi aktörlere tanınan toplam yayın sürelerinin 6112 sayılı Kanun Madde 8 kapsamında dengeli olup olmadığıdır; bu soruların yanıtı mevcut transkriptte bulunmamaktadır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

ADIM 3 — PARTİ-POLİTİK YANLILIK

> Metodolojik Not: Bu analiz, konuşmacının siyasi yönelimini değil, konuşmanın içeriğinin farklı partilere yönelik tutumunu ölçmektedir. Konuşmacının hangi partiden olduğu transkriptte açıkça belirtilmemiş olmakla birlikte, 2023 seçim bağlamı ve içerik analizi, konuşmacının muhalefet bloğu (Millet İttifakı) adayı olduğuna işaret etmektedir.

Parti/Koalisyon	Puan (-5..+5)	Spesifik Kanıt (zaman damgası + kısa alıntı)
TİP (Türkiye İşçi Partisi)	+1	~02:30 "kağıt işçilerinin yaşadıklarını" — işçi hakları vurgusu TİP söylemiyle örtüşmektedir
HDP/DEM (Halkların Demokratik Partisi)	+1	~03:15 "Gezi Parkı davasında haksız yere hapis yatan" — Gezi davası HDP/DEM'in öncelikli gündem maddesidir
CHP (Cumhuriyet Halk Partisi)	+2	~00:00–04:10 Genel çerçeve; konuşmacının profili CHP liderliğiyle uyumludur
İYİ Parti	+1	~03:05 "Sinan Ateş'in eşini gösterdi mi" — Sinan Ateş cinayeti İYİ Parti'nin öncelikli gündem maddesidir
AKP (Adalet ve Kalkınma Partisi)	-4	~00:20 "iktidar partinin yayın organı haline geldi"; ~01:45 "iktidar parti adayının kardeş ve akrabaları tarafından... öldürülen"
MHP (Milliyetçi Hareket Partisi)	-2	~03:05 "ülkücü hareketin en değerli evlatlarından biri olan ve hunharca katledilen Sinan Ateş" — Sinan Ateş cinayetinin MHP ile bağlantısı ima edilmektedir

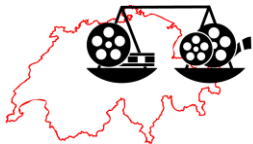
Parti Yanlılığı Özeti

- En çok kayırlan: CHP (Puan +2) — Konuşmacının profili ve genel çerçeve
- En çok dezavantajlı: AKP (Puan -4) — Doğrudan ve dolaylı suçlamalar
- Ortalama sapma: 2.2 (muhalefet lehine)
- Sonuç: Konuşma, muhalefet bloğunu (özellikle CHP, İYİ Parti, HDP/DEM) olumlu çerçevelerken AKP ve MHP'yi olumsuz çerçevelemektedir. Bu, seçim kampanyası konuşması için beklenen bir durumdur; ancak TRT'nin bu yayını nasıl dengelediği sorusu ayrıca değerlendirilmelidir.

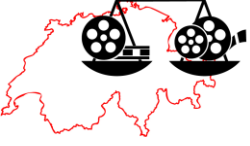
Genel Sol-Sağ Eğilimi

Türkiye siyasi yelpazesi (yaklaşık): TİP(1.5) HDP/DEM(2.5) CHP(3.5) İYİ(5.5) AKP(7.0) MHP(8.0)

EĞİLİM PUANI: +2.1 (sol-merkez yönünde)

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

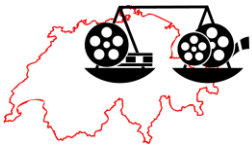

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

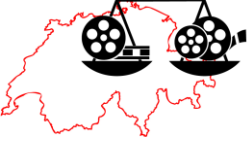
(Pozitif = sol kayırır, Negatif = sağ kayırır, 0.0 = dengeli)

SINIFLANDIRMA: Sol yanlı

Gerekçe: Konuşma, işçi hakları, çevre savunuculuğu, Gezi davası ve Ergenekon "kumpası" gibi sol-merkez ve sol siyasi söylemin öncelikli gündem maddelerini ön plana çıkarmaktadır. Sağ siyasi söylemin gündem maddeleri (güvenlik, ekonomik büyüme, dış politika başarıları) tamamen dışlanmaktadır. Bu eğilim, konuşmacının siyasi kimliğiyle tutarlıdır ve seçim kampanyası bağlamında beklenen bir durumdur.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

ADIM 4 — HUKUKİ SINIFLANDIRMA

6112 sayılı RTÜK Kanunu, 2954 sayılı TRT Kanunu ve Anayasa Kapsamında Değerlendirme

İhlal 1 (Potansiyel — Doğrulama Gerekir):

Norm: 6112 sayılı Kanun Madde 8 — Yayın hizmetlerinde tarafsızlık ve toplumun doğru bilgilendirilmesi

Eylem: TRT'nin farklı siyasi aktörlere tanıdığı toplam yayın sürelerinin dengeli olup olmadığı

Kanıt: Transkriptte mevcut değil — karşılaştırmalı süre verisi gereklidir

Değerlendirme: Bu konuşmanın yayınlanması tek başına Madde 8 ihlali oluşturmaz; ancak TRT'nin seçim döneminde iktidar partisine tanıdığı süreyle muhalefete tanıdığı sürenin karşılaştırılması gerekmektedir. Mevcut transkript bu soruyu yanıtlamamaktadır.

İhlal 2 (Potansiyel — Konuşma İçeriği Açısından):

Norm: 2954 sayılı TRT Kanunu Madde 5 — Haberler gerçeklere dayanmalı

Eylem: Konuşmada yer alan "milyonlarca vatandaşı", "suç işliyor", "kumpas" gibi doğrulanamaz veya tartışmalı ifadeler

Kanıt: ~00:20 "TRT her gün... suç işliyor"; ~00:50 "milyonlarca vatandaşımız"

Değerlendirme: Bu hükmün siyasi kampanya konuşmalarına uygulanabilirliği tartışmalıdır; Madde 5 ağırlıklı olarak haber yayınlarını kapsamaktadır. Bununla birlikte, TRT'nin bu iddiaları herhangi bir editoryal uyarı olmaksızın yayınlaması, kurumun "gerçeklere dayanma" yükümlülüğüyle gerilim yaratmaktadır.

İhlal 3 (Potansiyel — Kişilik Hakları):

Norm: 6112 sayılı Kanun Madde 9 — Kişilik haklarının korunması

Eylem: "İktidar parti adayının kardeşi ve akrabaları tarafından eşi ve iki evladı öldürülen" ifadesi

Kanıt: ~01:45

Değerlendirme: Bu ifade, mahkeme kararına atıf yapılmaksızın belirli kişileri cinayetle ilişkilendirmektedir. Eğer bu bağlantı doğrulanmamışsa, Madde 9 kapsamında kişilik hakkı ihlali riski taşımaktadır.

Anayasal Çerçeve:

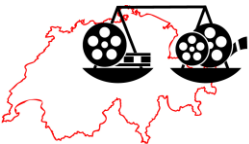
Norm: Anayasa Madde 31 — Kamu tüzel kişilerinin kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı

Değerlendirme: Bu konuşmanın TRT'de yayınlanması, Anayasa Madde 31 kapsamında muhalefet adayının yasal hakkının kullanımınıdır. TRT'nin bu yayını reddetmesi veya kısıtlaması, Madde 31 ihlali oluşturabilirdi. Dolayısıyla yayının gerçekleşmesi, TRT'nin bu konuda anayasal yükümlülüğünü yerine getirdiğine işaret etmektedir.

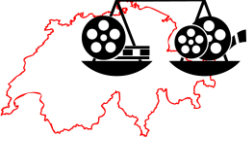
Genel Düzenleyici Değerlendirme

Analiz edilen transkript, Anayasa Madde 31 kapsamında yasal bir seçim kampanyası konuşmasıdır ve TRT'nin bu yayını gerçekleştirilmesi anayasal yükümlülüğünün yerine getirilmesidir. Konuşmanın içeriğindeki doğrulanamaz iddialar ve kaynak yokluğu, 2954 sayılı Kanun Madde 5 kapsamında değerlendirilebilir; ancak bu hükmün siyasi kampanya konuşmalarına uygulanabilirliği hukuki açıdan tartışmalıdır. Asıl düzenleyici mesele, TRT'nin seçim döneminde farklı siyasi aktörlere tanıdığı toplam yayın sürelerinin 6112 sayılı Kanun Madde 8 kapsamında dengeli olup olmadığıdır; bu sorunun yanıtı mevcut transkriptte bulunmamakta olup YSK ve RTÜK kayıtlarına dayalı karşılaştırmalı analiz gerektirmektedir. Konuşmada yer alan belirli kişileri mahkeme kararı olmaksızın suçla ilişkilendiren ifadeler, 6112 sayılı Kanun Madde 9 kapsamında kişilik hakkı ihlali riski taşımaktadır.

DERİNLEMESİNE KAYNAK DOĞRULAMA

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

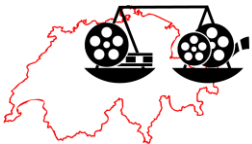
Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Konuşmada atıfta bulunulan tüm "kaynaklar" bireysel tanıklıklardır. Kurumsal kaynak, STK veya uzman kuruluş bulunmamaktadır.

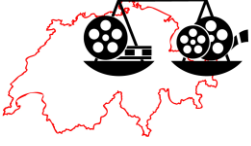
Genel Değerlendirme:

- FİNANSMAN:** Tüm bireysel tanıklar için finansman ilişkisi tespit edilmemiştir. Ancak bu kişilerin konuşmacının kampanya anlatısına araçsal katkı sağladığı görülmektedir.
- GÖREV ALANI:** Bireysel deneyim tanıklığı, sistematik politika analizi veya bağımsız araştırmayla uyumlu değildir.
- ÇIKAR ÇATIŞMASI:** Bireysel tanıklar için doğrudan çıkar çatışması tespit edilmemiştir; ancak seçici sunum (yalnızca iktidar eleştirisiyle uyumlu hikayelerin seçilmesi) yapısal bir önyargı oluşturmaktadır.
- GÜVENİLİRLİK MATRİSİ:**
 - Çıkar çatışması: DOLAYLI (kampanya anlatısına hizmet)
 - Risk: HAYIR (bireysel tanıklar için)
 - Fayda: HAYIR (bireysel tanıklar için)
 - Sonuç: ORTA (bireysel deneyimler gerçek olabilir; ancak temsil gücü ve bağlam belirsizdir)
- KARŞI SES:** Hiçbir iddia için karşı ses, bağımsız uzman veya resmi kurum görüşü sunulmamıştır. Bu, konuşmanın en önemli metodolojik zayıflığıdır.

Analiz tamamlanmıştır. Metodolojik sınırlılık: Transkript yalnızca konuşmacı sesini içermekte olup TRT'nin editöryal çerçevelemesi (giriş/çıkış sunucu metni, grafik, alt yazı) ve karşılaştırmalı süre verileri mevcut değildir. TRT'nin kurumsal yayın politikasına ilişkin kapsamlı bir değerlendirme için bu verilere erişim gerekmektedir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

GENEL DEĞERLENDİRME

Bireysel puanlar — Tüm 15 kriter

No.	Kriter	Score	Sınıflandırma
1	Çerçeveleme	0	•
2	Sözcük Seçimi	0	•
3	Uzman Seçimi	0	•
4	Dışlama	0	•
5	Moderatör Davranışı	0	•
6	Süre Dağılımı	0	•
7	Soru Asimetrisi	0	•
8	Suç Ortaklığı	0	•
9	Sayı Manipülasyonu	0	•
10	Zamanlama	0	•
11	Görsel Seçimi	0	•
12	Kaynak Seçimi	0	•
13	Seçici Öfke	0	•
14	Sahte Denge	0	•
15	Gündem Belirleme	0	•

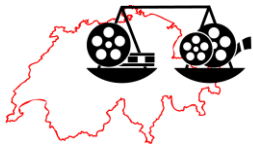
TOPLU SAPMA ENDEKSİ

2.9/10

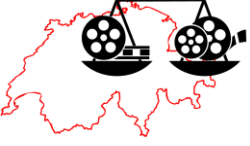
Hafif dengesizlik

Parti-politik yanlılık (-5 ile +5)

TİP (Türkiye İşçi Partisi)	+1	<i>hafif avantajlı</i>
HDP/DEM (Halkların Demokratik Partisi)	+1	<i>hafif avantajlı</i>
CHP (Cumhuriyet Halk Partisi)	+2	<i>hafif avantajlı</i>
iyi	+1	<i>hafif avantajlı</i>

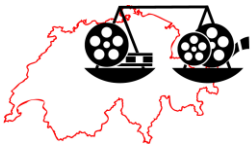
Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

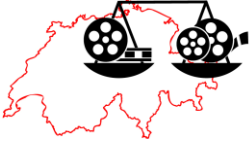
Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

AKP (Adalet ve Kalkınma Partisi)	-4	<i>güçlü dezavantajlı</i>
MHP (Milliyetçi Hareket Partisi)	-2	<i>hafif dezavantajlı</i>

Ölçek: -5 = güçlü dezavantajlı, 0 = tarafsız, +5 = güçlü avantajlı. Değerler bu yayındaki temsil ve yayın süresine atıfta bulunur.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

ANAHTAR — Puan tanımları

Kriter başına bireysel puanlar (0–10)

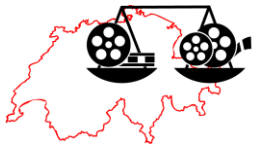
0	Bulgu yok	İlgili herhangi bir anomali tespit edilmedi.
1–2	Zayıf bulgu	Dengeye önemli etkisi olmayan küçük anomali.
3–4	Hafif ila orta düzey bulgu	Fark edilebilir eğilim; düşük ila orta düzeyde etki.
5	Etkili orta düzey bulgu	İzleyici kitle üzerindeki görüş oluşturma potansiyelini etkileyen dengesizlik.
6	Önemli bulgu (eşik)	6 ve üzeri puanlar 'önemli bulgular' olarak sınıflandırılır.
7	Önemli bulgu	Belirgin etki ile açık, iyi belgelenmiş dengesizlik.
8–9	Ciddi bulgu	Belirgin dengesizlik; bu kriterde birden fazla belgelenmiş bireysel bulgu.
10	Maksimum şiddet	Bu kriterde sistematik, yaygın dengesizlik.

Toplu sapma endeksi — Yorumlama aralıkları

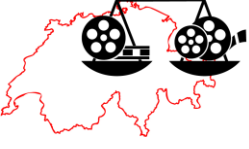
0.0 – 2.5	Sorunsuz	Önemli bir desen tespit edilmedi; yayın tarafsızlık standardını karşılıyor.
2.6 – 4.0	Hafif dengesizlik	İzole anomaliler; istatistiksel olarak görünür ancak tolerans aralığında.
4.1 – 6.0	Belirgin dengesizlik	Birden fazla önemli bulgu; perspektif çeşitliliğinin ilgili bozulması.
6.1 – 8.0	Tarafsızlık standardından ciddi sapma. Yüksek sapma derecesi	Yayınlar arası belirgin kalıplar; yüksek etki.
8.1 – 10	Temel sistemik tek taraflılık. Çok yüksek yanlılık derecesi	Neredeyse tüm kriterlerde maksimum şiddet; sistematik tek taraflı habercilik.

Parti-politik yanlılık (-5 ile +5)

-5 ile -3	Güçlü dezavantajlı	Parti, çerçeveleme, yayın süresi veya sunumda belirgin şekilde eksik temsil ediliyor.
-2 ile -1	Hafif dezavantajlı	Fark edilebilir ancak küçük dezavantaj.
0	Tarafsız	Tespit edilebilir kayırmacılık veya dezavantaj yok.
+1 ile +2	Hafif avantajlı	Fark edilebilir ancak küçük kayırmacılık.
+3 ile +5	Güçlü avantajlı	Parti, çerçeveleme, yayın süresi veya sunumda belirgin şekilde fazla temsil ediliyor.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

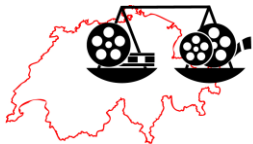

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

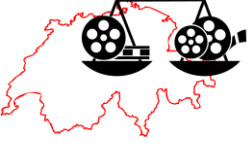
Hukuki ve metodolojik açıklama

Olgusal tespit değildir	Sunulan sonuçlar, bireysel kişiler, editöryal ekipler veya yayınlar hakkında olgusal tespitler oluşturmaz. Standartlaştırılmış bir operasyonelleştirmenin ürünüdür, bireysel sorumluluk tespiti değildir.
Hukuki yargı değildir	Toplu sapma endeksi, RTÜK Kanunu Madde 8 kapsamında bir hukuki değerlendirmenin yerini almaz. Belirli bir yayının yasal gereklilikleri ihlal edip etmediğinin belirlenmesi yalnızca yetkili makamların (özellikle RTÜK) sorumluluğundadır.
Nedensellik kanıtı değildir	İstatistiksel korelasyonlar, nedensel ilişkilerin veya editöryal niyetin kanıtı olarak yorumlanmamalıdır. Sapma değerleri konu seçimi, haber ortamı, siyasi tartışma veya format mantığından etkilenebilir.
Niyet yargısı değildir	Analiz, yayınların gözlemlenebilir yapısal özelliklerini ölçer. 7 puanı, önemli bir dengesizliğin tespit edildiği anlamına gelir — editöryal ekibin bunu kasıtlı yaptığı anlamına gelmez. Metodoloji güdüler veya stratejik hedefler hakkında iddiada bulunmaz.
Sezgisel karşılaştırma aracı	Endeks, binlerce yayın genelinde karşılaştırmalı örüntü tanıma amacına hizmet eder, bireysel segmentlerin hassas metrik ölçümüne değil. Eşik değerleri sezgisel yönlendirme amacına hizmet eder, kesin hukuki nitelendirmeye değil.

SVFAB — İsviçre Dengeli Habercilik Derneği | Posta Kutusu, 8021 Zürich 1 | www.svfab.ch | kontakt@svfab.ch | Metodoloji Raporu Mart 2026 | Dönüştürücü 3.0 (2026-03-19)

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

SVFAB Değerlendirmeleri ve Üyelik

SVFAB.ch'te ayrıntılı değerlendirmeler bulabilir ve herhangi bir yayın için analiz sipariş edebilirsiniz (ayrıca faturalandırılır). Çalışmamızın kalitesini sağlamak için üyelik aidatlarına ve bağışlara ihtiyaç duyuyoruz.

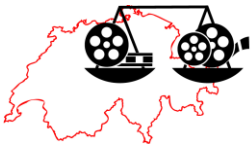
İletişim ve ek bilgiler:

www.SVFAB.ch | Kontakt@SVFAB.ch

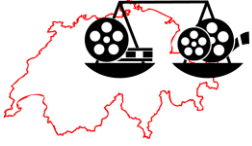
Banka bilgileri: PostFinance – POFICHBE

IBAN: CH32 0900 0000 1675 6251 1

Alıcı: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

SVFAB'tan aşağıdaki kitaplar edinilebilir

Siparişler www.svfab.ch veya kontakt@svfab.ch üzerinden

Dengesiz Haber Yapımı İsviçre'deki yarılama girişimine verilen yanıtıdır: Manipülasyon teknikleri, personel seçiminden kaynak seçimine kadar ayrıntılı olarak açıklanmaktadır. Ardından 15 ilke açıklanmaktadır: ihmal, çerçeveleme, zamansal çerçeveleme, ilişkilendirme yoluyla suçlama, duygusallaştırma, bağlam kaldırma ve çok daha fazlası, çok sayıda örnekle gösterilmiştir. Ayrıca bu teknikleri kendimizin nerede uyguladığı da görünür hale gelir – bu yalnızca farkındalığı değil empatiyi de geliştirir.

İsteğe bağlı olarak kitap ile birlikte **oyun kartları**.

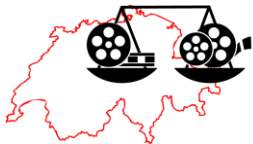
Sesli kitap olarak da **mevcuttur**.

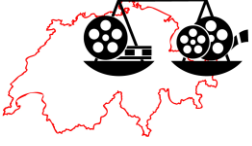
Röportaj bir sohbet değildir. Bir sahnedir – ve senaryoyu başka biri yazmıştır.

Bunu bilmeyenler malzeme sunar. Yanlış kesilen iyi alıntılar. Yanlış bağlama düşen doğru ifadeler. İtiraf olarak çerçevelenen dürüst yanıtlar.

Bu kitap bir medya eleştirisi kitabı değildir. Bir alet çantasıdır – mikrofon karşısında olan ve ne yapabileceklerini bilmek isteyen herkes için. 7 bölüm. 7 araç: Röportajın gerçekte ne olduğu. En yaygın 7 tuzak. Egemenliğin üç temel ilkesi – sabitleme, yeniden çerçeveleme, sınır koyma. Bir saatte hazırlık. Beden ve ses. İşler ters gittiğindene yapılmalı. Ve röportajdan sonra neyin önemli olduğu. Politikacılar, aktivistler, girişimciler, ihbarcılar için – kamuoyu önünde olan ve oyunun nasıl işlediğini anlamak isteyen herkes için. Oyuna katılmayı bırakmaları – ve onu şekillendirmeye başlamaları için. A5 formatında. Doğrudan. Hazırlık, başvuru, değerlendirme ve zorluklar için

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@svfab.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

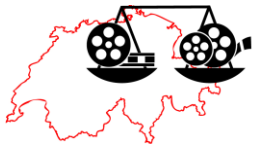

Dünyayı gördüğünü sanıyorsun. In Wirklichkeit siehst du den Rahmen, den jemand um sie gelegt hat. Framing ist die älteste und eleganteste Manipulationstechnik der sanıyorsun. Sie verändert nicht die Fakten – sie verändert, was wir aus den Fakten machen. Wie wir fühlen. Was wir glauben. Wie wir entscheiden. Und sie funktioniert – weil wir alle mitmachen. Täglich. Unbewusst. Auch du. Dieses Buch ist kein trockenes Lehrbuch. Es ist ein Übungsbuch – spielerisch, direkt, voller Beispiele aus dem echten Leben. Du lernst nicht nur, wie andere dich framen. Du lernst, wie du selbst framest – und wie du es bewusst und fair einsetzen kannst.

Çünkü çerçevelemeyi anlayan dünyayı daha net görür. Haberleri farklı duyar. Konuşmaları daha özgüvenli yürütür. Ve başkasının seçtiği bir çerçeveyi artık o kadar kolay kabul etmez.

Politika, medya ve günlük hayattan birçok alıştırma ve somut örnekler – ve arada bir gülümsemeyle.

Tarzlı çerçeveleme. Çünkü çerçeve her şeyi değiştirir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1